

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllisnaisien äänenkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR
(The Woman Comrade)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75; Six months \$1.00.
In Canada and Finland: One year
\$2.00; Six months \$1.15.

Tilaukset Yhdysvaltoihin: 1 vuosikerta \$1.75; puoli vuotta \$1.00.

Canadaan ja Suomeen: 1 vuosikerta \$2.00; puoli vuotta \$1.15.

Toimitus:
ANNA LEPPÄNEN.

Naisten työ teollisuudessa ja heidän perhesuhteensa.

Teollisuus on yksitoikkoista, kuolettavaa. Tuhannet naiset tässä maassa raataavat koneiden helvetissä, riikeessä, tuhansia muussa työssä koneen tapaan liikuttaen määrättyä joutua. Pitkien pöytien ääressä istuvat tälli seisovat 8-10 tuntia kappaleiden kokoojat eri tehtaisissa kooten yhteen puu- tai metallikappaleita. Tuhannet työllisnaiset seisovat 8-10 tuntia päivässä tekevätkä muuta kuin käärien saippuapalasia ja asettaen niitä laatikoihin. Dita makeiden valmistus. Oletteko koskaan tulleet ajatelleeksi miltä tavalla sukunakeisten päällystämisen tapahtuu? "Suklaan kastaja" ottaa kermatähteen ja kierrättä sitä suklaassa, jonka jälkeen asetetaan sen toiseen altaaseen. Saman jatkua koko päivän sikseksi kun hän on kastanut setoja Gilaisia makeisia suklaassa ja siirtänyt ne seuraavaan altaaseen.

Kulomoteitissa naiset hoitavat lanka ja kehrunkoneita. Siinä tehdessä heidän on kuljettava yhden koneen lanka toiselle, sirottava katkonneet langat, muuttava tähtyneet puolat ja asetettava uusia puolia koneeseen. Koneiden alkaansaamaa jyske on joskus helvettinen. Näillä työntekijöillä on harvoin tuoleja, joilla he voisivat istua, jonka vuoksi he joutuvat seisomaan koko päivän.

Valmiiden vaatteiden valmistuksen alalla ei työntekijällä nykykäläisissä työpaikoissa ole tilaisuutta ihailia kätensä työn tuloksia katselemalla, miten valmistamansa vaateröykkiöt kasvamista kasvavat. Hiinen pölyssä voivat kuluu siinä, että hän on pelee hian toisensa jälkeen, kymmeniä, satoja päivässä, ja sitä mukaa kuin oikea käsi syöttää lihaa koneeseen, hapuilee vasen käsi seuraavaa lihaa jo valmiiksi. Konehuone on kuin soriseva mehiläispesä, jossa naisten on työskenteiltävä ankarasti keskittämällä ajatuksensa. Yhtäkkiä hetkeä ei voi hukata, jos halutaan saada näikäläppänsä ja silloin o-dottaa seuraava kone vaatekappaleita.

Ketä ovat nämä naiset, jotka päivät päivästä, lapsuudensa lautaan saakka näissä kuolettavissa työpaikoissa ja tehtaissa seisoivat? Ne ovat työllisten tyttäriä ja äitejä.

Yhdysvalloissa on 9 miljoonaa naista teollisuuden palveluksessa. Näistä on liittohallituksen työllistämät toimittanut tutkimuksia viime aikoina. Näistä on julkaistu yhden tutkimuksen tulokset, jotka ovat saadut Passaicin kaupungista New Jerseyn valtiosta, joka on yksi ihävaltioiden tärkeimmistä tehdaskäytävistä. Tässä kaupungissa elää ihävaltioiden asutuksessa noin 10,000 naista, joka muodostaa toisen puolen mainittuun kaupunkiin aikuisista asukkaista. Näistä naisista oli noin 4000 perheillä, joista lähes puolet työskentelevät ulkopuolella kotiin. Noin 900:lla heistä oli alle viiden vuoden ikäisiä lapsia.

Tilaston mukaan muodostivat puolalaiset sekä muut slaavilaiset naiset kaupungissa melkein yhden kolmannen osan naistyöllisistä, jota vastoin amerikalaisentyisiä oli vain 40 prosenttia. Ensiksi mainittujen joukossa oli lähes puolet (45 prosenttia) perheillä, jota vastoin amerikalaisentyisiä perheillä oli ainoastaan 16 prosenttia. Amerikalaisentyisiä on tässä tutkimuksessa laskettu myös ulkomailta tulleita vierailla tässä maassa syntyneet naiset. Kahdella kolmasosalla puolalaisista lähesiä oli lapsia alle viiden ikävuoden kuin sitävastoin amerikalaisentyisten joukossa oli ainoastaan 8 prosenttia perheillä, jollilla oli alle viiden vuoden ikäisiä lap-

sia. Mitä lasten hoitamiseen tulee riidin työssä oheissa, ilmenee tilastosta, että ainoastaan aiharvat olivat tilaisuudessa hankkimaan lapsellensa kunnollista huoltoa. Lähes kaksi kolmasosassa ansioyössä käyvästä äidistä ovat, pakotettuja jättämään lapsensa tuttavien, naapurien tai vanhempien lasten huostaan. Huomattavana ilmiönä on se, että amerikalaisentyisten keskuudessa on vähemmän lätejä kuin ulkomailta tulleiden keskuudessa, lukuunottamatta saksalaisia naisia. Tutkimuksista kävi myös selville, että lähes puolet yksinäisistä naisista olivat pakotetut olemaan ansioyössä itsensä ja perheensä ylläpidoksi. Ja että noin 15 prosenttia näistä olivat ainoat perheensä elättäjät.

Kansallisuksittain jakaantuivat työllisnaiset Passaicissa siten, että puolalaisia oli 2,500, unkarilaiset muodostivat 10 prosenttia. Näiden jälkeen tulevat italialaiset, itävaltalaiset, venäläiset ja muut kansallisuudet. Hämmästyttävänä seikkana ilmoitetaan, että 5701 ulkomailta syntynistä naisista ei osaa puhua englanninkielä, vaikka näistä noin kaksi kolmasosaa on ollut tässä maassa jo yli 10 vuotta. Hollantilaisten ja saksalaisten naisten keskuudessa puhuttiin enemmän englannin kieltä. Suurin kielen taitamattomuus tavattiin puolalaisten naisten keskuudessa, joista vain noin neljäsosa osaa puhua englannin kieltä.

Naistyöllisten asu-oloista ilmeni tutkimuksessa, että kolme neljäsosaa näistä, jolla oli oma asunto, asui vuokra-asunnoissa ja 9 prosenttia hypoteekkilainoilla rasitetuissa omistaloissa ja vain sangen pieni osa velattomissa taloissa. Amerikalais-ten hollantilaisten ja saksalaisten keskuudessa oli ennen huomattavissa pyrkimykset oman talon hankintaan.

Varsinaisia tehdastyöllisiä työkenteleviä amerikalaisentyisiä 41 prosenttia ja ulkomailta syntyneitä 61. Koulut- ja liikekappalaisina ovat suurimmaksi osaksi amerikalaisentyisiä. Liikekappalaisina ovat ulkomailta tulleita ennen huomattavasti venäläisentyisiä. Kotityöntekijöiden luku on suurempi hollantilaisten ja saksalaisten naisten keskuudessa, niiden keskuudessa tarvitaan myös ennen perhepäivähoitajia kuin naisten väkijoukossa.

ten keskuudessa Passaicin kaupungissa.

Edelläolevat tiedot ovat ainoat, jotka ovat julkaistut, koska työllistölle myönnetty varat eivät riitä kaikkien tutkimusten tulosten julkaisemiseksi. Mutta nämäkin numerot ovat omia sua luomaan valoa siihen seikkaan, että siirtolaisnaiset muodostavat huomattavan osan tässä maassa kapitalismin hyväksi raataavista työllisten armeijoista. Palkkatilastosta ei tämän yhteydessä ole julkaistu, mutta kapitalismin ei olisi kapitalisminia, jolle se suuremmissa määrässä riittäisi naisten kuin miesten työtä, varsinkin kun naisten järjestäminen taloudellisesti on vielä verrattain alhaisella asteella.

Työllisnaisien omintakeinen aloitekyky oman asemansa parantamiseksi on vielä heikko. Heidän asiansa ajaminen on toistaiseksi vapaamielisten porvarillisten asian harrastajain käsissä, joiden joukossa on huomattava osana National Women's Trade Union League. Näiden porvarisnaisien toimesta ja hallituksen työdepartementin kutsusta tulee tulevan tammikuun aikana pidettäväksi koko maata käsittävä naisten kokous, jossa käsiteltäviä alaisiksi tulevat teollisuudessa työskentelevien naisten olot. Sen ohjelmistossa on m. m. työpäivän lyhentäminen teollisuudessa työskenteleville naisille joka kysymys on epäilemättä tärkeä työllisnaisien työolojen parantamiseksi, jos se nimittäin saataisiin toteutetuksi. Toistaiseksi vain aiharvassa Yhdysvaltain valtiossa on olemassa 8-tuntinen työpäivä, joka työllisille naisille, ja erityisesti tavataan heitä useilla teollisuuden aloilla.

Selväänkin selvempi on kuitenkin se, että hallitus ja porvarilliset alukset kun ovat työllisten asiaa ajamassa, niin "puuhilla" ne sitä ajavat, ja toiseksi se, että nämäkin parannukset, vaikka ne saataisiinkin toteutetuksi, eivät kapitalistisessa järjestelmässä auta työllisiä pitkälle. Varsinkin silloin kun niiden oma taloustalusto ei vielä ole heillä. Tehtäimme sen vuoksi osaltamme niillä voimme tämän taistelutalon herättämiseksi ja kasvattamiseksi.

Kansainvälinen työllisnaisliike ja köyhälistön luokkapuolueiden suhtautuminen siihen

Klara Zetkinin, Lucie Colliardin ja Aleksandra Kollontain puheet Kommunistsien Internationalen kokouksessa maailmankongressissa, Moskovassa, heinäkuun 8 p:n istunnossa 1921.

(Jatkoa).

Mahdollistamaan kiinteän yhteyden ja suunnitelmallisuuden työskenteleyn aikaansaamiseksi kansainvälisen naiskölhällistön keskuudessa Kansainvälinen Naisliiteeristö perustaa Eurooppalaisen tokiillisen apuelimen, jonka tehtävänä tulee olemaan valmistavan työn suorittaminen ja Kansainvälisen Naisliiteeristön sekä 3:nen Kommunistsien Internationalen päätösten toimeenpano.

1. Eurooppalaisissa apuelimissä on yksi Kansainvälisen Naisliiteeristön edustaja.

2. Eurooppalaisen apuelimen kokoukset, perustaminen, tehtävät ja toimintapiiri määrää Kommunistsien Internationalen Toimeenpaneva Komitea yhdessä Kansainvälisen Naisliiteeristön kanssa.

3. Puolien naisten keskuudessa tehtävän kommunistsien työn muodoista ja tavoista, hyväksytty tav. Kollontain alustuksen perusteella Kommunistsien Kansainvälisen Konferenssia istunnossa heinäkuun 12 päivänä.

4. Kansainvälinen Kommunistsien Naiskonferenssi Moskovassa julistaa:

Kapitalistisen talouden ja sille perustuvan porvarillisen järjestyksen hajoaminen, samoin kuin maailmanvallankumouksen edistys, tekee kaikissa maissa, missä tuo järjestys vielä vallalla on, proletariaatille vallankumouksellisen taistelun poliittisen vallan valtuuttamiseksi ja diktaatorin pystyttämisen puolesta yhä pakottavammia elämäntilanteiksi ja velvollisuuksiksi, mikä voidaan täyttää vain jos myös laajat työtätekevät nais-

joukot tietoisesti, päättävästi ja uhrautuvasti otavat taistelun osaa.

Maissa, joissa proletariaatti on jo vallanvalloittanut ja neuvostojärjestelmässä diktaatorin valloittanut — ainakin Neuvosto-Venäjällä ja Ukrainassa — on se voimaton puolustamaan valtaansa kansallista ja kansainvälistä vastavallankumousta vastaan ja alkamaan ihmisemmän vapauttavan kommunistsien järjestyksen rakentamista, jolleivät laajat työtätekevät naisjoukot ole sen kirkkaan järkköimättömän vakaumuksen läpituomat, että puolustaminen ja rakentaminen on oleva myös heidän työtä.

II Kansainvälinen Kommunistsien Konferenssi Moskovassa vaatii sen vuoksi, että kaikkien maiden puolueet, uskollisina III:n Internationalen periaatteille ja päätöksille, panevat ihäkeelle kaiken tarmonsa, jotta laajat työtätekevät naisjoukot tulevat herätetyiksi, kootuiksi ja veloitetuiksi vallankumoukselliseen taisteluun ja vallankumoukselliseen rakennustyöhön kommunistsien merkisessä ja hitoityksessä kommunistsien puolella, ja jotta heidän toiminta- ja taistelutaitonsa ja -valmiutensa alati, päämäärästä tietoisena voimistuivat ja vahvistuivat.

Jotta tämä päämäärä saavutetaan, on kaikkien III:sen Internationalen liittyneiden puolueiden velvollisuus perustaa kaikkien elintensä ja laitosensa yhteyteen — alimmasta ylimpään asti — nais-toimikunta; näitä johtaa joku puoluejohtajan, ja on niiden suoritettava agitatioon, organisaatioon ja kasvattustyöhön laajojen työtätekevien naisjoukkojen keskuudessa, ja on niillä naisduustaja kaikissa puolueiden johtavissa ja määrävissä toimikunnissa. Nämä naistoimikunnat eivät muodosta mitään erikoisjärjestöä, vaan ovat vain puolueiden työelimiä edessilolevat erikoistaitoja varten, laajojen työtätekevien naisjoukkojen mobilisoiminen ja kasvattaminen taisteluun poliittisen vallan valloittamisen puolesta ja kommunistsien rakennustyöhön. Ne toimivat sen vuoksi kaikilla aloilla ja kaiken aikaa puolue-

johtajan alaisina, niillä on vain tarpeellinen ihkuntarapaus, jotta ne voivat käyttää sellaisia työtapoja ja -mutoja ja käyttää sellaisia menetelmiä, jotta heidän työnsä menestymiseen vaatii naisen omintakeisten taitojen ja ihänen vielä voimattoman erikoisemman taitojen yhteiskunnassa ja perheessä. Näiden naistoimikuntien työhön yksityiskohdissaan kehoitaa konferenssi tutustumaan hyväksyntänsä teesien avulla.

Kommunistisen puolueen naisten työelimen tulee toiminnassaan aina olla tietoiset kaksoistaitoisuus tarkoitusperästä:

1. Tietoisuuden herättämisestä köyhälistönalisten joukoissa vallankumouksellisen luokkatalouden välttämättömyydestä porvariston vastaan ja kommunismin puolesta, sekä heidän sauttamisestaan köyhälistön vallankumouksen voiton jälkeen, kommunistsien rakennustyöhön mukaan.

2. Kommunistsien puolueen naiselimen tulee toiminnassaan olla tietoiset siitä, että naisjoukkojen agitatioon ja kasvattamiseen ei ole ainoastaan puhuttu ja kirjoitettu sana, vaan että tärkeimpänä keinona pitää pidettävään järjestyneitten kommunistsien osanottoa työhön kommunistsien puolueiden toiminnan — taisteluun, rakennustyöhön — kaikilla aloilla, työtätekevien naisten aktiivista osanottoa vallankumouksellisen proletariaatin kaikkeen toimintaan ja kaikkiin taisteluihin, lakkoihin, yleisiin esiintymisiin, katumielienotuksiin ja neuvostomaissa kommunistsien rakennustyöhön kaikilla sen aloilla.

Puheenjohtaja Kolarov — Nämä kaksi päätöslauselmaa muodostavat yhden yhtenäisen kysymyksen toisten kanssa. Toimen ei ole ristiriidassa toisen kanssa. Sen vuoksi me voimme asettaa ne yhdessä äänestyksen alaisiksi.

Vastustako kuka näitä päätöslauselmia? Kukaan ei vastusta. Ken on pidättänyt äänestyksestä? Kukaan ei ole pidättänyt äänestyksestä. Sii ovat päätöslauselmat ja teesit tulleet yksimielisesti hyväksytyiksi. (Vilkkaista hyväksyntä).